

10 FAKTA MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

1. **Den 10 december 1948** antog FN den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna. Det fanns en stark vilja bland medlemsstaterna att på internationell nivå skapa en gemensam överenskommelse om odelbara och universella rättigheter så att liknande övergrepp som skett under andra världskriget inte skulle kunna ske igen.
2. **De mänskliga rättigheterna gäller för alla.** De slår fast att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. Rättigheterna är odelbara och beroende av varandra, vilket betyder att maktavare inte kan välja ut enbart några rättigheter som de tycker passar deras stats rättssystem. Det är varje stats ansvar och skyldighet att se till att den egna befolkningens alla rättigheter skyddas, respekteras och uppfylls.
3. **FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna är idag översatt till 360 språk** och är därmed världens mest översatta dokument.
4. **FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna består av 30 artiklar** som gemensamt uttrycker de grundläggande och universella fri- och rättigheterna. Artiklarna behandlar både områden som alla har rätt till, som frihet och utbildning, och områden som alla har rätt att skyddas från, som slaveri och tortyr.
5. **FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna var epokgörande men inte tillräcklig** eftersom den inte är juridiskt bindande för staterna. Därför arbetar FN fram konventioner som är juridiskt bindande för de stater som ansluter sig till dem. Det finns idag nio särskilt betydande konventioner för olika mänskliga rättigheter, de så kallade kärnkonventionerna.
6. **Konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering** (International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, CERD) var den allra första kärnkonventionen som togs fram 1965. Rasism, främlingsfientlighet och etnisk diskriminering är allvarliga brott mot mänskliga rättigheter. FN:s konvention om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering slår fast vad alla stater behöver göra för att driva utvecklingen åt rätt håll.
7. **Svenska FN-förbundet granskar hur Sverige följer sina internationella åtaganden** om mänskliga rättigheter och pekar på områden där FN kräver mer handlingskraft av regeringen. När Sverige granskas av FN:s rasdiskrimineringskommitté bistår FN-förbundet med en parallellrapport som underlag för granskningen. Läs mer om FN-förbundets parallellrapportering på www.fn.se

8. **Hit kan du vända dig om du blivit kränkt:** Förvaltningsmyndigheten, Polismyndigheten, Diskrimineringsombudsmannen, Justitiekanslern och Justitieombudsmannen. När du har uttömt alla nationella rättsmedel kan du vända dig till Europadomstolen och FN:s konventionskommittéer. Läs mer om mänskliga rättigheter och hur du går tillväga om du har blivit kränkt: <http://www.manskligarattigheter.se/sv/de-manskliga-rattigheterna/om-mina-manskliga-rattigheter-kranks>
9. **De mänskliga rättigheterna går att återfinna i många av de 17 globala målen** som världens länder antog år 2015 och som ska vara uppnådda till 2030. Besök det danska institutet för mänskliga rättigheters hemsida <http://sdg.humanrights.dk/en> för att se vilka rättigheter som berörs av respektive globalt mål.
10. **Alla behöver kunskap om de mänskliga rättigheterna** för att kunna värna sina egna och andras rättigheter. Läs mer om vad FN-förbundet gör inom området mänskliga rättigheter och hur du kan vara med och förändra: www.fn.se